Dosarul nr. 2-11714/2024

HOTĂRÂRE
În numele Legii

09 octombrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediu Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Guzun Corneliu
Grefier Fedișin Adelina

examinând în ședință publică, în procedura contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Draguțan Ion împotriva Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu participarea intervenientului accesoriu Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală,

constată:

La data de 30 august 2024 reclamantul Draguțan Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat următoarele. În fapt, prin Sentința Judecătoriei Hâncești, (Sediul Central) din 24 noiembrie 2021, Draguțan Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 217^1 alin. (4) lit. b) și d) Cod Penal și fiindu-i numită pedeapsă în baza art. 217^1 alin. (4) lit. b) și d) Cod penal în formă de închisoare pe termen de 4 ani și 9 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul ce ține de circulația etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 5ani.

Termenul începerii ispășirii pedepsei lui Draguțan Ion s-a calculat din data pronunțării sentinței - 24 noiembrie 2021, ora 13:10, incluzându-i în termen și perioada aflării lui sub arest din 30.11.2020, ora 13:10 până la 24.11.2021.

Măsura preventivă, numită lui Draguțan Ion - arestul preventiv — s-a menținut până la definitivarea sentinței.

S-a încasat din contul lui Draguțan Ion în folosul statului suma de 4 480,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-a încasat din contul lui Draguțan Ion în folosul statului contravaloarea mijlocului de transport de model, folosit la comiterea infracțiunii, în sumă de 131 603,00 lei.

Reține în continuare că ulterior a fost admisă cererea avocatului Vasile Bobeica în interesele lui Draguțan Ion cu privire la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CtEDO, afectează drepturile garantate de art. 3 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, Draguțan Ion a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și a libertăților fundamentale în P-13, în perioada din 04.12.2020 până la data pronunțării sentinței- 24.11.2021 și anume 356 zile.

S-a redus din termenul pedepsei definitive stabilite lui Draguțan Ion 712 zile pentru perioada aflării în detenție provizorie, în condițiile art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală.

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2022 au fost respinse ca nefondat apelul avocatului Vasile Bobeica și Ion Căpățână în interesele inculpatului Draguțan Ion.

A fost admis din alte motive, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, apelul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Tomița și casată parțial latura penală sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 ianuarie 2022 și s-a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează.

În temeiul art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală s-a constatat că inculpatul Draguțan Ion s-a deținut în calitate de prevenit, în condiții inumane o perioadă de 356 de zile. Termenul de executare a pedepsei lui Draguțan Ion a-l calcula din 01.12.2022, cu includerea în acest termen perioada deținerii sub arest din 03.11.2020 până la 01.12.2022. În rest sentința s-a menținut.

Susține în continuare că prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana), din 26 septembrie 2023 s-a admis plângerea condamnatului Draguțan Ion împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CtEDO, afectează drepturile garantate de art. 3 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, condamnatul Draguțan Ion a fost deținut în calitate de condamnat în penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău pe o perioadă de 790 zile (04.12.2020-02.02.2023), în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO.

S-a redus pedeapsa condamnatului Draguțan Ion, pentru perioada de 790 zile, în care s-a aflat în detenție în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 13, cu 158 zile.

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, (Sediul Ciocana) din 15 martie 2024 a fost admisă plângerea condamnatului Draguțan Ion împotriva administrației instituției penitenciare nr. 15 Cricova, prin care invocă condiții de detenție în instituțiile penitenciare, indicând că acestea, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Constată faptul că, condamnatul Draguțan Ion, a fost deținut pe parcursul perioadei 02.02.2023 până în prezent, 15.03.2024, în Penitenciarul nr. 15 Cricova al ANP, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale - 407 zile.

Termenul pedepsei definitive stabilit spre executare lui Draguțan Ion, s-a redus cu 41 de zile.

În continuare atestă că, prin Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2024 au fost admise recursurile declarate de către inculpatul Draguțan Ion cu avocatul acestuia, Istrati Anatolie și de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Draguțan Ion, s-a casat parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2022, în latura penală - în partea aplicării art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în cauza penală în privința lui Draguțan Ion, menținând în această parte sentința Judecătoriei Hâncești, (sediul Central) din 24 noiembrie 2021.

Potrivit informației oferite de către Penitenciarul nr.13 mun. Chişinău din 22.06.2023, cet. Draguțan Ion s-a deținut în Penitenciarul nr.13 - Chișinău, de la 04.12.2020 până la 02.02.2023, ceea ce constituie - 790 de zile.

Potrivit informației oferite de către Penitenciarul nr.15 - Cricova din 09.08.2024, cet. Draguțan Ion a fost deținut în Penitenciarul nr. 15 - Cricova în perioada 02.02.2023 - 15.03.2024.

Comunică că, potrivit constatărilor din Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2024, definitivă și irevocabilă - ” Completul de judecată atestă că, sunt neîntemeiate concluziile instanței de apel precum că, termenul de pedeapsă definitivă stabilit inculpatului Draguțan Ion - 4 ani 9 luni de închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, urmează a fi redus cu 356 zile. Astfel, completul de judecată reține că, calculul de reducere a pedepsei aplicate inculpatului Draguțan Ion, contravine prevederilor normei procesual penale enunțate supra și practicii Curții Supreme de Justiție. Completul de judecată consideră că, în speță, așa cum rezultă din textul sentinței, prima instanță corect și-a motivat soluția privind constatarea faptului că, Draguțan Ion s-a deținut timp de

356 zile în stare de arest preventiv în condiții precare, pentru care s-a redus din termenul pedepsei definitive stabilite lui Draguțan Ion, în calitate de recompensă, durata de 712 zile pentru perioada aflării în Penitenciarul nr.13 Chișinău în detenție provizorie”

Astfel, potrivit Sentinței Judecătoriei Hâncești, (Sediul Central), Draguțan Ion urma să-și ispășească pedeapsa 30.11.2020 - 07.09.2023, însă din cauza erorii judiciare produse prin Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2022, ce a fost casată prin Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2024 acesta și-a ispășit pedeapsa pentru perioada 30.11.2020-07.09.2024, fiind eliberat la data de 15.03.2024 doar din cauza constatării de către instanțele de judecată a deținerii reclamantului în condiții de detenție inumane degradante.

Prin urmare, Draguțan Ion s-a deținut ilegal în penitenciarul nr.15 Cricova în perioada 07.09.2023 - 15.03.2024, fiind deținut prin Decizia ilegală Curții de Apel Chișinău din 01.12.2022 cu 6 luni și 8 zile mai mult.

În continuare susține că potrivit art.3 din Legea nr.1545 din 25.02.1998 - în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală;

b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii;

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice;

d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată;

e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei;

f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare.

Potrivit art. 6 din Legea menționată, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul:

a) devenirii definitive şi irevocabile a sentinţei de achitare;

b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare;

c) adoptării de către instanţa judecătorească a hotărîrii cu privire la anularea arestului contravenţional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice;

d) adoptării, de către judecătorul de instrucţie, în condiţiile art. 313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privinţa persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulităţii actelor sau acţiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigaţii.

Astfel susține că, articolul 3 statuează temeiul apariției dreptului la repararea prejudiciului iar articolul 6 statuează momentul nașterii dreptului, urmând aceste 2 articole să fie aplicate în mod cumulativ. Astfel, în sensul legii menționate, în mod cert constată condamnarea ilegală în sensul în care reclamantul a fost deținut pentru o perioadă 6 luni și 8 zile în baza unei hotărâri judecătorești ce a fost declarată drept ilegală și casată integral de către instanța ierarhic superioară.

Articolul 5 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) protejează dreptul la libertate și securitate, stipulând că orice privare de libertate trebuie să fie legală și justificată. Jurisprudența CEDO a stabilit în mod repetat că detenția care nu respectă procedurile legale sau care este prelungită dincolo de termenul legal constituie o încălcare a acestui drept.

Având în vedere că Draguțan Ion a fost victima unei erori judiciare recunoscute și constate prin Decizia Curții Supreme de Justiție și a fost deținut în condiții inumane, cazurile sale intră clar sub incidența Legii Nr. 1545/1998, fiind îndreptățit să solicite repararea prejudiciului cauzat de aceste acțiuni ilicite.

În continuare comunică că potrivit art.11 alin.(1) - (3) din Legea nr.1545 din 25.02.1998 - Mărimea compensaţiei pentru repararea prejudiciului moral se stabileşte de instanţa de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensaţiei se determină luîndu -se în considerare:

a) gravitatea infracţiunii de a cărei săvîrşire a fost învinuită persoana respectivă;

b) caracterul şi gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală şi la examinarea cauzei penale în instanţa de judecată;

c) rezonanţa pe care a avut-o în societate informaţia despre învinuirea persoanei;

d) durata urmăririi penale, precum şi durata examinării cauzei penale în instanţa de judecată;

e) natura dreptului personal lezat şi locul lui în sistemul de valori al persoanei;

f) suferinţele fizice, caracterul şi gradul suferinţelor psihice

g) măsura în care compensaţia bănească poate atenua suferinţele fizice şi psihice cauzate

h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenţie

(2) Instanţa de judecată va determina mărimea compensaţiei şi în baza criteriilor specificate la art. 219 alin.(4) din Codul de procedură penală.

(3) În toate cazurile, instanţa de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile şi echitabile a prejudiciului moral.

Astfel, reieșind din durata detenției ilegale a reclamantului și anume perioada de 6 luni și opt zile în condiții inumane, constatată prin încheierea Judecătoriei Chișinău, Sediul Ciocana din 15 martie 2024, reclamantul consideră suma de 600 000 lei drept echitabilă și rezonabilă în coraport cu perioada de deținere în Penitenciarul nr. 15 - Cricova în condiții de detenție inumane.

Solicită reclamantul în cererea de chemare în judecată concretizată: Constatarea deținerii ilegale a reclamantului Draguțan Ion pentru perioada 07.09.2023 - 15.03.2024;

Încasarea prejudiciului moral în urma deținerii ilegale pentru perioada 07.09.2023 - 15.03.2024 în contul reclamantului Draguțan Ion din bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a sumei de 600 000 lei;

Încasarea în contul reclamantului Draguțan Ion din bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a sumei de 10 000 lei drept cheltuieli pentru asistență juridică.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Draguțan Ion, avocatul Andrei Cebotari, a susținut integral cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în ședința de judecată acțiunea nu a recunoscut-o și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată, în baza următoarelor motive de fapt și de drept.

Indică că, pretențiile reclamantului, formulate în cererea de chemare în judecată, urmează a fi examinate prin prisma și în concordanță cu cuantumul expres prevăzut de lege pentru asemenea situații, astfel, încât nivelul de despăgubire să fie rezonabil și proporțional.

Respectiv, potrivit art. 473^4 alin. (3) și (4) din Codul de procedură penală, în cazul în care se constată că plângerile deținuților referitoare la condițiile de detenție sunt întemeiate, judecătorul de instrucție trebuie să ofere acestora despăgubire echitabilă pentru fiecare zi de detenție în aceste condiții. Prin urmare, judecătorul de instrucție are la dispoziție două forme distincte de compensare a prejudiciului cauzat pentru detenția în condiții precare și anume: reducerea pedepsei și/sau acordarea unei despăgubiri bănești.

Reține că, cea de-a doua formă de despăgubire presupune încasarea în favoarea deținutului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale (art. 473^4 alin. (5) din Codul de procedură penală), pentru fiecare zi în care reclamantul/deținutul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente.

Prin acțiunea formulată, reclamantul solicită acordarea sumei de 600 000 lei cu titlu de despăgubiri bănești, indicând asupra faptului că această sumă ar asigura o compensație suficientă și echitabilă a prejudiciului moral suferit.

Astfel, suma despăgubirii solicitată de reclamant, în raport cu perioada constatată ca fiind deținere în condiții precare, este nejustificată, nefiind explicată solicitarea privind încasarea sumei maxime, de vreme ce legea prevede încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție.

De asemenea învederează că, în cauza Drăniceru vs. Moldova (cererea nr. 31975/15), Curtea, analizând eficiența mecanismului preventiv și compensator, a considerat că cuantumul maximal de 5,10 EUR pentru o zi de detenție în condiții precare, prevăzut în calitate de despăgubire de către noile prevederi moldovenești la fel nu ar putea fi considerate nerezonabile.

În așa fel, pentru fiecare caz în parte, judecătorul, la stabilirea cuantumului despăgubirii, urmează să ia în considerare în special perioada în care reclamantul a fost supus condițiilor de detenție precare, această durată fiind un factor important în aprecierea amplorii prejudiciului moral suferit de persoana în cauză.

Remarcă faptul că, potrivit prevederilor art. 473^4 alin. (5) din Codul de procedură penală, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473^2alin. (3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin. (4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție.

În context, accentuează faptul că legiuitorul a instituit o limită maximă a compensației ce poate fi acordată pentru această categorie de cauze și anume de 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție.

Totodată, atrage atenția asupra faptului că norma instituită la art. 473^4 alin. (5) din Codul de procedură penală, comportă un caracter flexibil în ceea ce privește aprecierea cuantumul despăgubirilor bănești, astfel încât, la stabilirea sumei despăgubirilor ce urmează a fi acordate, judecătorul poate aplica până la 2 unități. În acest sens, judecătorul dispune de discreția în determinarea mărimii compensației acordate.

Drept urmare, reclamantul nu a justificat cu argumente pertinente cuantumul despăgubirilor solicitate în suma fixă de 600 000 lei, pentru compensarea prejudiciului moral si material.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Administrația Națională a Penitenciarelor, în ședința de judecată acțiunea nu a recunoscut-o și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele părților litigante, instanța de judecată consideră că, acțiunea reclamantului Draguțan Ion este neîntemeiată și urmează să fie respinsă, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea.*

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel. Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilesc că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.*

Conform prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului*, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Potrivit art. 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, *orice persoană ale cărei drepturi şi libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituții naționale, chiar şi atunci cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale*.

În acest sens se va reține că, obiectivele acestui articol sunt de a „oferi un mijloc prin care persoanele pot obține compensații la nivel național pentru încălcarea drepturilor lor prevăzute de Convenție înainte de a pune în mișcare mecanismele internaționale de înaintare a plângerilor la Curtea de la Strasbourg" (cauza Kulda c. Poloniei, 2000, § 152).

În continuare potrivit art. 1 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, *prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile*

de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.

Conform prevederilor art. 2007 alin.(1) lit. a) Cod Civil, *prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea.*

În corespundere cu art. 2036 alin.(1)- (3) Cod Civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.*

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

(3) Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

Potrivit art. 2037 alin.(2) Cod civil, *caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.*

Reieșind din materialele dosarului se atestă că prin Sentința Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 1-113/21 din 24 noiembrie 2021, Draguțan Ion s-a recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 217/1 alin. (4) lit. b) și d) Cod Penal. S-a numit lui Draguțan Ion pedeapsă în baza art. 217/1 alin. (4) lit. b) și d) Cod penal în formă de închisoare pe termen de 4 ani și 9 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul ce ține de circulația etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 5ani. Termenul începerii ispășirii pedepsei fiind calculat din data pronunțării sentinței- 24 noiembrie 2021, ora 13:10, incluzându-i în termen și perioada aflării lui sub arest din 30.11.2020, ora 13:10 până la 24 .11.2021... (f.d.9-22).

Prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău nr. 1a-2535/21 din 01 decembrie 2021 s-a decis: *„Se resping, ca nefondate, apelul avocatului Vasile Bobeica, în interesele inculpatului Drăguțan Ion și apelul suplimentar al*

avocatului Ion Căpățină, în interesele inculpatului Drăguțan Ion.

Se admite, din alte motive, inclusiv din oficiu în baza art. 409 al. (2) Cod de procedură penală, apelul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Tomița și casează parțial în latura penală, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 05 ianuarie 2022 și se pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală se constată că, inculpatul Draguțan Ion s-a deținut în calitate de prevenit, în condiții inumane o perioadă de 356 de zile și pentru care se reduce din pedeapsa stabilită 356 (trei sute cincizeci și șase) zile.

Termenul de executare a pedepsei lui Draguțan Ion a-l calcula din 01.12.2022, cu includerea în acest termen perioada deținerii sub arest din 03.11.2020 până la 01.12.2022.

În rest, sentința se menține" (f.d.23-30).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1270/2023 din 26 septembrie 2023, s-a dispus: *„Se admite plângerea condamnatului Draguțan Ion împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.*

Se constată faptul că, condamnatul Draguțan Ion, a fost deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău pe o perioadă de 790 zile (04.12.2020 - 02.02.2023), în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Se reduce pedeapsa condamnatului Draguțan Ion, pentru perioadă de 790 (șapte sute nouăzeci) zile, în care s-a aflat în detenție în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, cu 158 (o sută cinci zeci și opt) zile.

*Termenul pedepsei definitive stabilite lui Draguțan Ion, născut la *****, prin sentința Judecătoriei Hâncești sediul Central din 24.11.2021, de 4 ani 9 luni închisoare, în total se reduce cu 158 (o sută cinci zeci și opt) zile"* (f.d.31-34).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-3443/2023 din 15 martie 2024, s-a dispus: *„Admite plângerea condamnatului Draguțan Ion împotriva administrației instituției penitenciare nr. 15 Cricova, prin care invocă condiții de detenție în instituțiile penitenciare indicând că acestea, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.*

Constată faptul că, condamnatul Draguțan Ion a fost deținut pe parcursul perioadei 02.02.2023 pînă în prezent 15.03.2024 în Penitenciarul nr. 15 Cricova

al ANP, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale – 407 zile.

Termenul pedepsei definitive stabilit spre executare lui Draguțan Ion, se reduce cu 41 zile" (f.d. 35-37).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-701/2023 din 24 iunie 2024, s-a decis: *„Admite recursurile declarate de către inculpatul Draguțan Ion cu avocatul acestuia, Istrati Anatolie și de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului Draguțan Ion, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2022, în latura penală - în partea aplicării art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în cauza penală în privința lui Draguțan Ion, menține în această parte sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 24 noiembrie 2021.*

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei, se mențin (f.d.38-43).

Inițial, instanța de judecată va reține că potrivit art. 3 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, *în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:*

a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală;

b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii;

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice;

d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată;

e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei;

f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare.

(2) Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanţele judecătoreşti.

Potrivit art. 6 din Legea menționată *supra*, *Dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul:*

a) devenirii definitive şi irevocabile a sentinţei de achitare;

b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare;

c) adoptării de către instanţa judecătorească a hotărîrii cu privire la anularea arestului contravenţional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice;

d) adoptării, de către judecătorul de instrucţie, în condiţiile art. 313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privinţa persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulităţii actelor sau acţiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigaţii.

Reieșind din prevederile art. 7 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, se reține că, *În cazurile menţionate la art. 3 alin. (1), persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie:*

a) salariul şi alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existenţă, de care a fost privată în urma acţiunilor ilicite;

b)pensia sau indemnizaţia a cărei plată a fost sistată ca urmare a arestului ilegal şi ţinerii sub arest;

c) averea (inclusiv depunerile băneşti şi dobînzile aferente, obligaţiile împrumuturilor de stat şi cîştigurile aferente) confiscată ori trecută în venitul statului de către instanţa judecătorească sau ridicată de organul de urmărire penală, precum şi averea sechestrată;

d) amenzile percepute ca urmare a executării sentinţei judiciare şi cheltuielile de judecată suportate de persoana fizică în legătură cu acţiunile ilicite;

e) sumele plătite de ea pentru asistenţa juridică;

f)cheltuielile pentru tratamentul ei, tratament determinat de aplicarea faţă de aceasta a unor acţiuni ilicite (a maltratării);

g) cheltuielile efectuate în legătură cu chemările în organul de urmărire penală, organul procuraturii sau în instanţa judecătorească.

Astfel, instanța de judecată statuează că, legiuitorul a reglementat prin lege specială, în concret, într-o măsură suficient de detaliată, condițiile, cazurile, modul de plată a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prin urmare, instanța nu va admite ca întemeiate modalitățile arbitrare de stabilire a prejudiciului moral atât timp cât există o reglementare specială în acest sens.

Prin urmare, având în vedere circumstanțele expuse mai sus și ținând cont de prevederile legale enunțate supra, în special de art. 3 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, instanța de judecată constată cu certitudine că, reclamantul Draguțan

Ion nu este subiect al Legii menționate. Or, la materialele cauzei nu au fost prezentate probe pertinente și concludente care să confirme faptul reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată; efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare, în privința reclamantului Draguțan Ion.

Cu atât mai mult urmează a fi reținut că, reclamantul contrar art. 6 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, care reglementează nemijlocit apariția dreptului la repararea prejudiciului, nu a dovedit devenirea definitivă şi irevocabilă a sentinţei de achitare, nu a prezentat nici o ordonanță a procurorului privind scoaterea lui Draguțan Ion de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare, nu a prezentat hotărârea adoptată de către instanţa judecătorească cu privire la anularea arestului contravenţional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice nefiind probată nici adoptarea, de către judecătorul de instrucţie, în condiţiile art. 313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privinţa persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigaţii.

Respectiv, instanța de judecată va respinge cerința privind constatarea deținerii ilegale a reclamantului Draguțan Ion pentru perioada 07.09.2023 - 15.03.2024, ca fiind neîntemeiată.

Ținând cont de respingerea ca fiind neîntemeiată a pretenției privind constatarea deținerii ilegale a reclamantului Draguțan Ion pentru perioada 07.09.2023 - 15.03.2024, instanța de judecată va respinge subsecvent și cerințele privind încasarea prejudiciului moral în urma deținerii ilegale pentru perioada 07.09.2023 - 15.03.2024 în contul reclamantului Draguțan Ion din bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a sumei de 600 000 lei, cât și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10 000 lei.

Din considerentele menționate supra, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Draguțan Ion împotriva

Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală.

În conformitate cu art. 238-241, Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată înaintată de Draguțan Ion împotriva Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu participarea intervenientului accesoriu Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecător Guzun Corneliu